

Gevechten voorkomen

Tekst: Wilma Wolters

De rangorde in een kudde geiten is sterk. Regelmatig komen in (kleine) kuddes daarom gevechten voor, soms met lelijke verwondingen tot gevolg. Een manier om vechtpartijen te voorkomen is het plaatsen van scheidingswanden bij de eetplaatsen. Dat blijkt uit Zwitsers onderzoek.

In het rapport 'Ongerief bij konijnen, kalkoenen, eenden, schapen en geiten' van de Animal Sciences Group van Wageningen UR (ASG) staat geschreven dat in groepen van meer dan vijftig geiten rangordegevechten minimaal zijn, ook bij groepswisselingen. Bij kleinere groepen vormen groepswisselingen wel vaak aanleiding tot gevechten. ASG stelt zelfs dat ranglage dieren in kleine groepen, als de mogelijkheden tot vluchten en ontwijken beperkt zijn, ook op langere termijn moeite zullen hebben om normaal te functioneren. Zwitsers onderzoek heeft gekeken naar welke afstanden geiten onderling aanhouden en welke maatregelen het agressieve gedrag kunnen verminderen.

Minimumafstand

Om zonder agressie naast elkaar te kunnen eten, nemen de meeste geiten een afstand van zeker 50 tot wel 100 cm van elkaar aan. Ongeveer een derde van de geitenparen in het Zwitserse onderzoek had een afstand nodig van 150 tot 400 cm. Er was geen verschil in minimumafstand tussen gehoornde en onthoornde geiten. Wel bleek dat geitenparen die op vriendelijke voet met elkaar leven, een kleinere afstand aan kunnen (gemiddeld 0,7 meter) dan geiten die op een neutrale of zelfs vijandige manier (bijna 1,1 meter) met elkaar omgaan. De minimumafstand wordt ook kleiner als de geiten samen opgegroeid zijn. Als de afstand tussen twee hooiruiven en een stel geiten kleiner wordt dan zij wensen, blijken gehoornde en onthoornde geiten daar verschillend op te reageren. Gehoornde geiten zullen lichaamscontact proberen te ontwijken en wijken uit voor

elkaar of dreigen. Ongehoornde geiten daarentegen vechten wel fysiek; bij deze groep dieren kwam lichaamscontact tweemaal zo vaak voor als bij gehoornde geiten.

Scheidingswand en plateau

Door de hooiruif in twee delen te splitsen door er een gazen of houten tussenwand te plaatsen, of te voorzien van een verhoogd plateau vanwaar de hooiruif ook te bereiken is, nam de gezamenlijke eettijd van geiten toe. Lag het gelijktijdig eten van onthoornde geiten zonder deze hulpmiddelen rond de 30 procent, met de scheidingswand steeg het gelijktijdig eten tot ruim 90 procent. Voor gehoornde geiten lagen deze percentages op 10 en bijna 90. De lange houten scheidingswand van 110 cm leverde het grootste aandeel gelijktijdig eten op. Door een verhoogd plateau te plaatsen bij de ruif steeg ook het aandeel gelijktijdig eten, van rond de 10 procent tot 80 procent bij een plateau op 80 cm hoogte. Het agressieve gedrag daalde bij alle soorten scheidingswanden behoorlijk, maar bij de plateaus was de afname alleen bij het 80 cm hoge vlak aanzienlijk. Een lager plateau heeft nauwelijks een vermindering van agressief gedrag tot gevolg.

Conclusie

Geiten in een stal met plateaus, scheidingswanden en lignissen onderbreken het eten slechts zelden en staan nog maar sporadisch op van hun ligplaatsen om andere geiten weg te jagen. In een stal zonder deze aanpassingen komen dergelijke situaties aanmerkelijk vaker voor. ♪

Een voldoende lange houten scheidingswand kan de agressie onder geiten tijdens het eten wegnemen.

Een plateau van minimaal 80 cm hoog vermindert ook de agressiviteit.

Foto's: Bundesamt für Veterinärwesen, Zwitserland